

CONCURSUL INTERJUDEȚEAN DE MATEMATICĂ „SIGMA”

EDIȚIA A XXVIII-A

11.05.2024

Clasa a X-a

BAREM

Subiectul 1

Arătați că nu există numere întregi a, b, c astfel încât $(a + b\sqrt{3}i)^{17} = c + i\sqrt{3}$.

Soluție

Din egalitatea

$(C_{17}^0 a^{17} - 3C_{17}^2 a^{15} b^2 + \dots + 3^8 C_{17}^{16} a b^{16}) + (C_{17}^1 a^{16} b - 3C_{17}^3 a^{14} b^3 + \dots + 3^8 C_{17}^{17} b^{17}) \cdot i\sqrt{3} = c + i\sqrt{3}$
se obține $(C_{17}^1 a^{16} - 3C_{17}^3 a^{14} b^2 + \dots + 3^8 C_{17}^{17} b^{16}) \cdot b = 1$ ceea ce implică

$$b = \pm 1. \quad (3 \text{ puncte})$$

Dacă $b = 1$, cum C_{17}^k se divide cu 17, pentru orice $k \in \{1, 2, \dots, 16\}$, rezultă $3^8 - 1 = 6560 : 17$, fals.

Deci $b = -1$

(1 punct)

Similar, dacă $a \neq \pm 1$, deducem că a^2 divide $3^8 + 1 = 2 \cdot 17 \cdot 193$, fals.

(1 punct)

Dacă $a = 1$, avem $(1 - i\sqrt{3})^{17} = c + i\sqrt{3}$, de unde folosind scrierea trigonometrică, obținem

$$2^{17} \sin \frac{85\pi}{3} = \sqrt{3}, \text{ adică } \sin \frac{\pi}{3} = \frac{\sqrt{3}}{2^{17}}, \text{ absurd. În mod analog se elimină și cazul } a = -1. \quad (2 \text{ puncte})$$

Subiectul 2.

Determinați numerele reale x, y, z pentru care au loc egalitățile

$$(\sqrt{x})^{\log_2 x} + y^{\log_2 \frac{1}{y}} = (\sqrt{y})^{\log_2 y} + z^{\log_2 \frac{1}{z}} = (\sqrt{z})^{\log_2 z} + x^{\log_2 \frac{1}{x}} = \frac{3\sqrt[3]{2}}{2}.$$

Soluție

Condiții de existență $x, y, z \in (0, \infty)$.

Avem $(\sqrt{x})^{\log_2 x} = 2^{\frac{1}{2}(\log_2 x)^2}$ și $x^{\log_2 \frac{1}{x}} = 2^{-(\log_2 x)^2}$, cu analogele

(2 puncte)

Cu notațiile $(\log_2 x)^2 = 2a$, $(\log_2 y)^2 = 2b$, respectiv $(\log_2 z)^2 = 2c$, sistemul inițial devine

$$\begin{cases} 2^a + 4^{-b} = 3 \cdot 2^{-\frac{2}{3}} \\ 2^b + 4^{-c} = 3 \cdot 2^{-\frac{2}{3}} \\ 2^c + 4^{-a} = 3 \cdot 2^{-\frac{2}{3}} \end{cases}$$

Considerăm funcția $f: [0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$, cu $f(t) = 2^t + 4^{-t}$.

Avem $f\left(\frac{1}{3}\right) = 3 \cdot 2^{-\frac{2}{3}}$, iar prin adunarea egalităților precedente se obține

$$f(a) + f(b) + f(c) = 3 \cdot f\left(\frac{1}{3}\right) \quad (2 \text{ puncte})$$

Se arată că pentru $a > \frac{1}{3}$ se obține $b > \frac{1}{3}$ și $c > \frac{1}{3}$. Cum f este strict crescătoare pe $\left(\frac{1}{3}, \infty\right)$, rezultă $f(a) + f(b) + f(c) > 3 \cdot f\left(\frac{1}{3}\right)$. Analog pentru $a < \frac{1}{3}$ se obține $b < \frac{1}{3}$ și $c < \frac{1}{3}$. Cum f este strict descrescătoare pe $\left(0, \frac{1}{3}\right)$, rezultă $f(a) + f(b) + f(c) < 3 \cdot f\left(\frac{1}{3}\right)$ (2 puncte)

$$\text{Atunci } a = b = c = \frac{1}{3}, \text{ ceea ce implică } x = y = z = 2^{\pm\sqrt{\frac{2}{3}}} \quad (1 \text{ punct})$$

Subiectul 3.

Arătați că funcția $g: \mathbb{N}^* \rightarrow \mathbb{N}^*$, unde $g(n)$ este numărul cuburilor perfecte din intervalul $[n^3, 3n^3]$, este surjectivă.

Soluție și barem

$$\text{Avem } g(n) = [n^3\sqrt{3}] - n + 1 \in \mathbb{N}. \quad (1 \text{ punct})$$

$$\text{Atunci } g(n+1) - g(n) = [n^3\sqrt{3} + \sqrt{3}] - [n^3\sqrt{3}] - 1 \in \{0,1\} \quad (2 \text{ puncte})$$

$$\text{Cum } g(n+1) \geq g(n), \text{ avem că șirul } (g(n))_{n \geq 1} \text{ este crescător} \quad (1 \text{ punct})$$

$$\text{cu } g(n) > n, \text{ deci șirul } (g(n))_{n \geq 1} \text{ este nemărginit} \quad (1 \text{ punct})$$

$$\text{Deoarece } g(n+1) - g(n) \leq 1, \text{ cu } g(1) = 1, \text{ se deduce că } \text{Im}(g) = \mathbb{N}^* \quad (2 \text{ puncte})$$

ceea ce asigură faptul că funcția f este surjectivă

Subiecte selectate și propuse de către
Prof. POP OVIDIU-FLORIN